

Povodom razmatranja Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina, za 2015. i 2016. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode sa 60. sjednice održane 18. februara 2016. godine podnosi

IZVJEŠTAJ
O RAZMATRANJU AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE
RAZVOJA SISTEMA SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE U
CRNOJ GORI 2013-2017. GODINA,
ZA 2015. I 2016. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore je, cijeneći važnim upoznavanje sa stepenom realizacije Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za period 2013-2017. godina, u funkciji kontrolne uloge Parlamenta, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na osnovu Plana aktivnosti Odbora za 2015. godinu, sačinjenog na osnovu:

- Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine,
 - Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz oktobra 2014. godine,
 - Rezolucije 2030 (2015) PSSE,
 - Programa rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu,
 - aktivnosti Skupštine Crne Gore i
 - jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2014. g.
- na 60. sjednici, održanoj 18. februara 2016. godine, na kojoj su, pored poslanika, članova Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali:
- Goran Kušević, generalni direktor Direktorata za socijalnu i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja,
 - mr Siniša Bjeković, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore,
 - Drago Spaić, direktor Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu,
 - Tamara Milić, načelnica Direkcije za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, inkluzivno obrazovanje i strateško programiranje i razvoj u Ministarstvu prosvjete,
 - Nela Krnić Brković, predstavnik Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori,
 - Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava u NVO „Građanska alijansa“ i
 - Kristina Ljuljđuraj, predstavnik Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju “Naša inicijativa”,

a polazeći od navoda iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2015. godinu:

*„Kada je riječ o **socijalnoj inkluziji**, u aprilu su usvojeni akcioni planovi za 2015. i 2016. godinu za primjenu Strategije za razvoj sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2013 do 2017. Osnovan je Institut za socijalnu i dječju zaštitu. Međutim, odloženo je usvajanje značajnog sekundarnog zakonodavstva, uključujući i smjernice za akreditaciju profesionalaca i programa za socijalne usluge. Vlada je u februaru usvojila Akcioni plan za 2015. i Izvještaj za 2014. godinu o primjeni Strategije za Rome i Egipćane za period 2012 - 2016.*

Približno pola crnogorskih opština je izradilo plan za lokalnu socijalnu inkluziju. Administrativnu i fiskalnu decentralizaciju socijalnih usluga je potrebno poboljšati i osigurati dovoljan broj zaposlenih. Potrebno je uspostaviti nacionalni sistem za postizanje i praćenje usklađenosti sa

standardima kvaliteta i pristupačnosti zdravstvenih i socijalnih usluga. Može se primijetiti da je došlo do povećanja broja aktivnosti koje predstavljaju alternativu institucionalizaciji, kao što je hraniteljstvo. Međutim, plan za transformaciju institucije "Mladost" u Bijeloj, koji je usvojen u julu, predstavlja razlog za zabrinutost. Usluge u okviru zajednice, koje predstavljaju alternativu institucionalizaciji moraju biti proširene za lica sa invaliditetom, lica s mentalnim smetnjama, djecu, starija lica i beskućnike. Pristup javnim ustanovama za osobe sa invaliditetom je i dalje kritičan. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom treba da bude dovoljno zaštićen od zloupotrebe." (str. 53 Preвода Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2015. godinu),

realizovanjem osamnaeste aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2015. godinu, razmotrio Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina, za 2015. i 2016. godinu.

Goran Kuševija, generalni direktor Direktorata za socijalnu i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja dao je uvodno obrazloženje o Akcionom planu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina, za 2015. i 2016. godinu i informisao članove Odbora o realizovanim aktivnostima:

- pored pravilnika donijetih u 2013. i 2014. godini, zajedno sa 2015. donijeto je 10 pravilnika u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- urađeno je mapiranje i analiza usluga socijalne zaštite u svim crnogorskim opštinama i kreirana je baza lokalnih usluga socijalne zaštite;
- u 16 opština usvojeni su lokalni planovi socijalne inkluzije;
- podržane su 23 usluge socijalne zaštite u Crnoj Gori;
- u okviru Direktorata za socijalnu i dječju zaštitu uspostavljena je Direkcija za razvoj usluga, koja će se baviti pitanjima finansiranja usluga na lokalnom i državnom nivou;
- izvršena je revizija Plana transformacije Dječjeg doma „Mladost“ u Bijeloj, kojom je brisana usluga prihvatištva za djecu uzrasta od 0 do 3 godine;
- novi Plan transformacije Dječjeg doma „Mladost“ u Bijeloj donešen je u novembru 2015. godine;
- kontinuirano se sprovode aktivnosti u cilju smanjenja broja djece smještenih u ustanovama, kroz podršku biološkoj porodici i razvoj hraniteljstva;
- u 2015. godini za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom prilagođeni su sljedeći objekti: Skupština Crne Gore, Poreska uprava, Dom zdravlja u Beranama, Služba izabranog doktora za žene, Dom zdravlja u Pljevljima i zgrada laboratorije i rendgena, a radovi na prilagođavanju Centra za socijalni rad Podgorica su u završnoj fazi.

Kuševija je izvijestio Odbor da je, shodno Zakonu o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, 23.000 majki sa troje ili više djece podnijelo zahtjev za ostvarivanje naknade, a do sada je za oko 7.000 majki donijeto rješenje o ostvarivanju ovog prava za šta treba izdvojiti oko 1.716.000 eura. Smatra da ovo pravo nije trebalo definisati ovim Zakonom, jer se na neki način narušava smisao socijalne zaštite, te da pomenutu normu treba izmijeniti i utvrditi nekim drugim zakonom. Podsjetio je da je u skladu sa članom 6 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti svako dužan da radom, prihodima i imovinom stvori uslove za zadovoljavanje životnih potreba i sprječavanje socijalne isključenosti.

Informisao je da će se na račun odricanja majki od prava na penziju radi primanja naknade u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja uštedjeti oko 5 miliona eura, jer se preko 3.000 žena odreklo prava na penziju, što će biti preusmjereno Ministarstvu za ovu namjenu, a majkama koje su ostvarivale pravo na materijalno obezbjeđenje, a koje će ubuduće primati naknade ukidanjem prava na materijalno obezbjeđenje, ta sredstva usmjeriće se na isplatu

naknada majkama. Pretpostavka je da će, nakon ovih preusmjerenja, za isplatu faliti 25-26 miliona eura.

Drago Spaić, direktor Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu je informisao članove Odbora da je Zavod za socijalnu i dječju zaštitu 21. decembra 2015. donio Etički kodeks za zaposlene u socijalnoj i dječjoj zaštiti, čime je realizovana obaveza utvrđena Akcionim planom.

U raspravi su učestvovali: predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković, članovi Odbora: Husnija Šabović, Ljerka Dragičević i Zoran Miljanić, generalni direktor Direktorata za socijalnu i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja Goran Kuševića, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore mr Siniša Bjeković, predstavnik Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori Nela Krnić Brković, koordinator programa ljudskih prava u NVO „Građanska alijansa“ Milan Radović i predstavnik Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, Kristina Ljuljđuraj.

Akcent na raspravi je bio na pravu na ostvarivanje naknade za majke sa troje ili više djece, utvrđenom Zakonom o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti pa se, između ostalog, govorilo o broju podnešenih i riješenih zahtjeva, načinima rješavanja zahtjeva, neophodnim i nedostajućim sredstvima za isplatu naknada. Ukazano je da je ovaj Zakon donešen bez prethodne procjene fiskalnog uticaja, zbog čega se javljaju problemi u njegovoj primjeni.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je saopštio da su dopune Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti izazvale veliko interesovanje javnosti, pogotovo u pogledu naknada za majke sa troje ili više djece. Značajno je istaći da je, imajući u vidu ekonomsku situaciju, Zakon omogućio da veliki broj majki ostvari pravo na doživotnu naknadu. Postoje polemike o tome da li se ovim Zakonom krše ljudska prava, odnosno da li je diskriminatorski prema drugima ili nije.

Ciljevi Odbora za ljudska prava i slobode prilikom razmatranja donešenih akcionih planova su realno sagledavanje situacije i poboljšanje postojećeg stanja. Napredak postoji, o čemu svjedoče nalazi međunarodnih organizacija kojima se u Crnoj Gori često više vjeruje od domaćih institucija.

Realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina, za 2015. i 2016. godinu je proces, a Odbor će u Zaključku povodom njegovog razmatranja posebno istaknuti nerealizovane aktivnosti, sa namjerom da se podstaknu nadležne institucije da ih ostvare.

Predsjednik Odbora se osvrnuo i na pitanje obezbjeđivanja pristupačnosti objektima licima sa invaliditetom. Iako je Vlada izdvojila sredstva, nijedna od 13 prioritetnih ustanova nije prilagodila svoje objekte licima sa invaliditetom u utvrđenom roku. Sada je veliki broj ustanova prilagođen, ali još uvijek nije u potpunosti riješeno ovo pitanje. Kao što Odbor za ljudska prava i slobode pruža podršku nevladinim organizacijama, posebno onim koji se bave pitanjima osoba sa invaliditetom, kao i nezavisnim institucijama, najavio je da će Odbor podržati i institucije koje treba da realizuju pomenuti zadatak.

Siniša Bjeković, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore je naveo da je instituciji Zaštitnika dostavljen veliki broj pritužbi koje se tiču diskriminacije po osnovu materinstva i po osnovu pola. Samohrani očevi se interesuju zbog čega su izuzeti iz Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Zaštitnik nije bio u prilici da da mišljenje i komentar na Predlog zakona, ali se sada suočavaju sa pritužbama od strane onih koji smatraju da bi trebalo da budu korisnici ovog prava, zbog čega se smatraju diskriminisanim. U prethodnoj godini su imali 5-10 ovakvih pritužbi, dok ih je sada oko 50. Zaštitnik je sa stanovišta ostvarivanja prava, odnosno zabrane diskriminacije u konkretnim slučajevima već zatražio podršku međunarodnih eksperata

u vezi sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti. S obzirom da postoji inicijativa za ocjenu ustavnosti ovog Zakona, zamjenik Zaštitnika je upitao šta će se desiti ako se ovaj Zakon proglasi neustavnim, da li postoji neka izlazna strategija. Drugo važno pitanje tiče se statusa onih koji su dali otkaz ugovora o radu da bi koristili pravo na naknadu za majke, što je posebno problematično u privatnom sektoru.

Takođe, zamolio je sve resorne organe da posebnu pažnju posvete pravu na pristupačnost za lica sa invaliditetom s obzirom da je to pravo utuživo i može prouzrokovati ozbiljne posledice po materijalni status pravnih i fizičkih lica koja ne budu odgovorila ovoj zakonskoj obavezi. Ocijenio je da je do sada postojao vrlo kooperativan odnos lica sa invaliditetom i organizacija koje se bave zaštitom prava ovih lica.

Zamjenik Zaštitnika je informisao da se u poslednje vrijeme 50% pritužbi upućenih instituciji Zaštitnika odnosi na socijalnu pomoć i zahtjevi su veoma različiti, a Zaštitnik pokušava da usmjeri stranke na adrese nadležnih organa kod kojih bi se eventualno isto moglo ostvariti. Najčešće se to završava dodjelom jednokratnih pomoći, a određeni broj lica kojima se dodijeli jednokratna pomoć upućuje nove zahtjeve za istu. Smatra da bi ovu oblast trebalo detaljnije analizirati i da treba izvršiti analizu strukture lica koja se obraćaju sa zahtjevom za socijalnu pomoć. Takođe, neophodno je utvrditi finansijski okvir koji bi bio prva pomoć da se u ovakve situacije ne dolazi.

Nela Krnić Brković, predstavnik Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori je saopštila da UNICEF mora reagovati na dopune Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojima je definisano da i odrasla lica mogu boraviti u dnevnim centrima za djecu sa smetnjama u razvoju. Ukazala je da je Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori podržalo izradu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i Strategije o razvoju sistema socijalne i dječje zaštite. Sa aspekta zaštite prava djeteta, uputili su Mišljenje Ministarstvu rada i socijalnog staranja i ukazali da takva zakonska odredba predstavlja presedan zbog kojeg se mora reagovati, uz svo uvažavanje prava i potreba odraslih lica sa invaliditetom koja treba da imaju određene aktivnosti na dnevnoj osnovi. Zaključila je da se Zakon u tom dijelu mora mijenjati, jer saglasno međunarodnim standardima, u istom prostoru na dnevnoj osnovi ne mogu da borave djeca do 18 godina i lica iznad 18 godina. Zaključila je da su deset godina podržavali osnivanje svakog dnevnog centra u Crnoj Gori i da su sada svi eksperti koje je UNICEF konsultovao reagovali i ocijenili da takva odredba Zakona predstavlja problem u ukupnoj reformi socijalne i dječje zaštite koja je realizovana.

Kristina Ljuljduraj, predstavnik Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ navodeći da je Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite veoma važna za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju, se osvrnula na realizaciju Akcionog plana za 2013/2014 i ukazala sledeće:

- da je Akcionim planom bilo planirano da se preispita i unaprijedi visina materijalnih davanja. Nije u saznanju da li je preispitana njihova visina, ali stanje nije unaprijeđeno, jer njega i pomoć drugog lica i u 2016. godini iznosi 63 eura, a lična invalidnina, kao i 2011. godine iznosi 109 eura, dok su dječji dodaci i u 2016. kao i 2011. godine u iznosu od 19 do 30 eura što zavisi od stepena invaliditeta djeteta;

- u vezi sa pojednostavljivanjem procedura za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite, mišljenja je da nije učinjen značajan napredak, jer se korisnici svakodnevno susreću sa brojnim barijerama i veoma složenim postupcima za ostvarenje svojih prava, a nerijetko se dešava da i kada određeno lice u potpunosti ispunjava uslove za ostvarivanje određenog prava mora voditi dugotrajne postupke, jer se dešava da Centar za socijalni rad odbije zahtjeve, pa

roditelji moraju voditi drugostepeni postupak pred Ministarstvom rada i socijalnog staranja, a povremeno i pred Upravnim sudom da im se prizna određeno pravo;

- u vezi sa planiranim uspostavljanjem usluga socijalne i dječje zaštite u lokalnim zajednicama, podsjećanjem da je 2010. tadašnji ministar rada i socijalnog staranja najavljavao da će dnevni centri biti otvoreni u svim opštinama u Crnoj Gori, naglasila je da ni sada ne postoje u više od pola opština, jer prema podacima iz Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za realizaciju Strategije za razvoj socijalne i dječje zaštite za 2014. godinu, osnovano je devet dnevnih centara, i to u: Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Plavu, Ulcinju, Cetinju, Beranama i Mojkovcu. Predstavnica „Naše inicijative“ je zaključila da cijene to što je Ministarstvo rada i socijalnog staranja mnogo uradilo na širenju mreže dnevnih centara, ali je neophodno veće uključivanje lokalnih samouprava.

Predložila je da se uradi kvalitetna analiza svih nerealizovanih mjera iz prethodnog perioda kako bi se uložili dodatni napor da se iste realizuju do 2017. godine, do kada i važi sadašnja Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.

Povodom razmatranja Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina, za 2015. i 2016. godinu Odbor za ljudska prava i slobode je jednoglasno (sa šest glasova „za“) donio sledeći

ZAKLJUČAK

1. Odbor za ljudska prava i slobode konstatuje da Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa drugim državnim organima i jedinicama lokalne samouprave, u kontinuitetu preduzima brojne aktivnosti na reformi sistema socijalne i dječje zaštite, u skladu sa Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godina i pratećim dvogodišnjim akcionim planovima, što se može utvrditi praćenjem stanja koje je Odbor realizovao u okviru svoje kontrolne funkcije, razmatranjem, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, Informacije o realizaciji Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori u decembru 2013. i Akcionog plana za realizaciju Strategije socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za 2015. i 2016. godinu na 60. sjednici, 18. februara 2016.

2. Donošenjem određenih pravilnika u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, mapiranjem i analizom usluga socijalne zaštite u svim crnogorskim opštinama, kreiranjem baza lokalnih usluga socijalne zaštite, usvajanjem lokalnih planova socijalne inkluzije u 16 opština, podrškom za 23 usluge socijalne zaštite u Crnoj Gori, uspostavljenjem Direkcije za razvoj usluga koja će se baviti pitanjima finansiranja usluga na lokalnom i državnom nivou, tokom 2015. godine stvoreni su preduslovi za dalje poboljšanje sistema socijalne i dječje zaštite i unapređenje zaštite ugroženih kategorija stanovništva.

3. Odbor za ljudska prava i slobode ocjenjuje značajnim izvršenu reviziju Plana transformacije Dječjeg doma „Mladost“ u Bijeloj i brisanje usluge prihvatilištva za djecu uzrasta od 0 do 3 godine, što je u skladu sa međunarodnim standardima i preporukama da se djeca ovog uzrasta izmjestu iz ustanova i da im se obezbijedi alternativni smještaj, u kom pravcu se preduzimaju aktivnosti i u Crnoj Gori, o čemu svjedoče i podaci da je 2014. godine za oko 38% smanjen broj djece smještene u Dječjem domu „Mladost“ u odnosu na 2010.

Odbor preporučuje Ministarstvu rada i socijalnog staranja da u saradnji sa drugim državnim organima, nevladinim organizacijama, medijima, a uz podršku međunarodnih organizacija, prvenstveno UNICEF-a, nastavi realizaciju aktivnosti u okviru Kampanje „Svako dijete treba porodicu“ kako bi se povećao broj djece bez roditeljskog staranja smještene u hraniteljskim porodicama.

4. Cijeneći da lica sa invaliditetom predstavljaju jednu od najranjivijih kategorija društva, a polazeći od činjenice da značajan broj javnih objekata još uvijek nije prilagođen za pristup licima sa invaliditetom, iako je Vlada Crne Gore Budžetom za 2014. godinu opredijelila sredstva u iznosu od 400.000 eura, Odbor za ljudska prava i slobode poziva nadležne državne organe da preduzmu sve neophodne mjere i u najkraćem mogućem roku realizuju aktivnosti utvrđene Akcionim planom za prilagođavanje 13 prioriternih objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.

5. Odbor za ljudska prava i slobode naročito ističe i naglašava potrebu realizacije svih aktivnosti i mjera koje su utvrđene Akcionim planom za realizaciju Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za 2013. i 2014. godinu i zahtijeva od nadležnih organa da posebnu pažnju posvete analizi mjera na koje je na samoj sjednici ukazala predstavica Udruženja roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju „Naša inicijativa“, a koje se odnose na:

- preispitivanje i unapređivanje visine materijalnih davanja;
- pojednostavljivanje procedura za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite i
- uspostavljanje usluga socijalne i dječje zaštite u lokalnim zajednicama (na primjer dnevni centri).

Stoga, Odbor za ljudska prava i slobode podstiče nadležne institucije da ulože dodatne napore na realizaciji ovih aktivnosti i mjera.

6. Odbor za ljudska prava i slobode ukazuje da je dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koje se odnose na ostvarivanje prava na naknadu majkama sa troje ili više djece koje ispunjavaju propisane uslove, narušen smisao socijalne zaštite i Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za period 2013-2017. godina, zasnovana na principima: jednakih mogućnosti za sve građane, razvijanju mehanizama zabrane socijalnog isključivanja i diskriminacije, jer je na osnovu člana 6 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti svako dužan da radom, prihodima i imovinom stvori uslove za zadovoljavanje životnih potreba i sprječavanje socijalne isključenosti. Na račun odricanja majki od prava na penziju radi primanja naknade u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja uštedjeće oko 5 miliona eura, jer se preko 3.000 žena odreklo prava na penziju, što će biti preusmjereno Ministarstvu za ovu namjenu, a majkama koje su ostvarivale pravo na materijalno obezbjeđenje, a koje će ubuduće primati naknade ukidanjem prava na materijalno obezbjeđenje, ta sredstva usmjeriće se na isplatu naknada majkama. Pretpostavka je da će, nakon ovih preusmjerenja, preko Budžetom utvrđenog iznosa, za isplatu faliti 25-26 miliona eura.

U saznanju da je instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore dostavljen veliki broj pritužbi koje se tiču diskriminacije po osnovu materinstva i po osnovu pola, zbog čega su zatražili pojašnjenje od međunarodnih eksperata u vezi sa pomenutom odredbom Zakona, kao i zbog problema nastalih u primjeni Zakona prouzrokovanih nepostojanjem prethodne procjene

fiskalnog uticaja zbog čega će se raditi rebalans Budžeta zbog nedostajućih oko 26 miliona eura za ovu namjenu, Odbor je mišljenja da je potrebno preispitati postojeće zakonsko rješenje.

7. Imajući u vidu izlaganje predstavnice Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori koja je saopštila da je povodom Zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, donešenog 31. jula 2015. godine kojim je propisano da i odrasla lica sa invaliditetom mogu boraviti u dnevnim centrima za djecu sa smetnjama u razvoju, UNICEF uputio Mišljenje Ministarstvu rada i socijalnog staranja kojim su ukazali da takva zakonska odredba predstavlja presedan zbog kojeg se mora reagovati, jer saglasno međunarodnim standardima i mišljenju eksperata koje je UNICEF konsultovao, u istom prostoru na dnevnoj osnovi ne mogu da borave djeca do 18 godina i lica iznad 18 godina, Odbor za ljudska prava i slobode je, uz svo uvažavanje prava i potreba odraslih lica sa invaliditetom, mišljenja da treba pristupiti izmjenama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u ovom dijelu.

8. Odbor za ljudska prava i slobode je zaključio da članovi Odbora posjete Malu grupnu kuću u Bijelom Polju, ustanovu namijenjenu djeci sa smetnjama u razvoju bez roditeljskog staranja ili čijim je roditeljima oduzeto to pravo, koja je počela sa radom u novembru 2015. godine kao jedan od novih servisa socijalnih usluga. Planirano je da se posjeta, čiji je cilj upoznavanje članova Odbora sa načinom na koji funkcioniše ova socijalna usluga u Crnoj Gori, realizuje u prvoj polovini 2016. godine.

9. Imajući u vidu važnost uspostavljanja mehanizama koji garantuju adekvatan nivo socijalne i dječje zaštite, Odbor za ljudska prava i slobode će i ubuduće nastaviti da prati realizaciju Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite i akcionih planova za njeno sprovođenje, kao i realizaciju ovog Zaključka Odbora.

10. Odbor za ljudska prava i slobode dostaviće Zaključak Kolegijumu predsjednika Skupštine Crne Gore, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Ministarstvu rada i socijalnog staranja, na dalji postupak.

Ovim Izvještajem zamjenjuje se Izvještaj broj: 00-63-8/16-4/8 od 18. februara 2016. god.

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković